

20. november 2009

Samlenotat vedr. rådsmødet (ECOFIN) den 2. december 2009

Dagsorden 1. udgave

- FF 1. Finansielle tjenesteydelser – Et europæisk system for finansielt tilsyn (ESFS)
- Generel indstilling
KOM (2009) 501, 502, 503
2. Skat
- a) Omvendt betalingspligt for moms ved handel med CO2-kvoter mv.
 - Generel indstilling
KOM(2009)511
 - b) (evt.) Postmoms
 - Politiske retningslinjer
KOM(2003) 234
 - c) Rentebeskatningsdirektivet
 - Politisk indstilling
KOM(2008) 552
 - d) Inddrivelsesdirektivet
 - Generel indstilling
KOM (2009)28
 - e) Administrativt samarbejde på skatteområdet (bistandsdirektivet)
 - Generel indstilling
 - f) (evt.) Grænseoverskridende solidarisk hæftelse ved momssvig
 - Politisk enighed
KOM(2008)805
3. Skat
- a) Anti-svigsaftaler med Liechtenstein og andre tredjelande
 - Drøftelse om forhandlingsmandater
 - b) Adfærdskodeks for erhvervsbeskatning
 - Rådkonklusioner vedr. adfærdskodeksarbejdsgruppens rapport
4. Implementering af Stabilitets- og Vækstpagten
- a) Proceduren for uforholdsmæssigt store underskud
 - Vedtagelse af rådsbeslutninger og rådshenstillinger

- b) Supplement til Belgiens opdaterede stabilitetsprogram 2009-2012
 - Vedtagelse af rådsudtalelser
- 5. Forberedelse af Det Europæiske Råd den 10.-11. december 2009
 - a) Finansielt tilsyn
 - Orientering om fremskridt
 - KOM (2009) 499, 500, 501, 502, 503
 - b) ECOFIN's bidrag til drøftelsen af Lissabonstrategien efter 2010
 - Rådskonklusioner
 - c) Finansielle exitstrategier
 - Rådskonklusioner
- 6. Finansielle tjenesteydelser
 - a) (evt.) Fælles eurobetalingsområde, SEPA
 - Rådskonklusioner
 - KOM (2009) 471
 - b) Derivatmarkeder
 - Rådskonklusioner
 - KOM (2009) 563
 - c) Styrkelse af rammerne for finansiel stabilitet i EU
 - Rådskonklusioner
 - KOM (2009) 561
- 7. Eventuelt

Der fremsendes dokumenter vedrørende følgende dagsordenspunkter, som skønnes at vedrøre Politisk-Økonomisk udvalgs ansvarsområde:

- 4) Implementering af Stabilitets- og Vækstpagten
 - a) Proceduren for uforholdsmæssigt store underskud
 - Vedtagelse af rådsbeslutninger og rådshenstillinger
 - b) Supplement til Belgiens opdaterede stabilitetsprogram 2009-2012
 - Vedtagelse af rådsudtalelser

- 5) Forberedelse af Det Europæiske Råd den 10.-11. december 2009
 - b) ECOFIN's bidrag til drøftelsen af Lissabonstrategien efter 2010
 - Rådskonklusioner

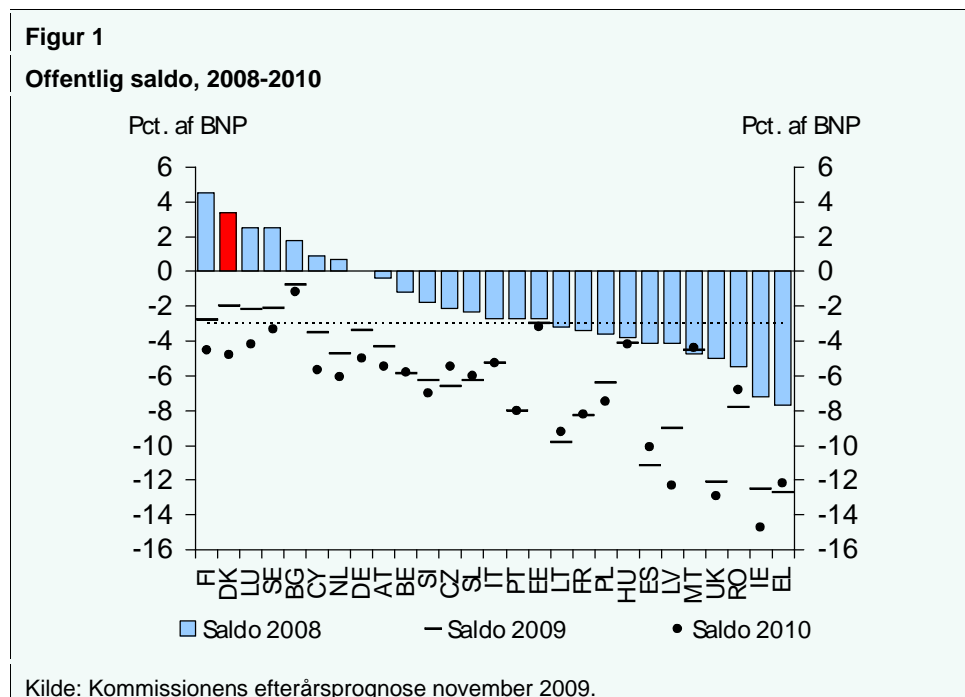
**Dagsordenspunkt 4a: Implementering af Stabilitets- og Vækstpagten –
Proceduren for uforholdsmæssigt store underskud**

Resumé

ECOFIN ventes på det kommende rådsmøde at vedtage beslutninger under Traktatens artikel 104.6 om eksistens af uforholdsmæssigt store underskud i 2009 og henstillinger under Traktatens artikel 104.7 om korrektion af uforholdsmæssigt store underskud inden for en given frist for Belgien, Italien, Portugal, Nederlandene, Slovakiet, Slovenien, Tjekkiet, Tyskland og Østrig. ECOFIN ventes endvidere at vedtage reviderede henstillinger til Frankrig, Irland, Spanien og UK, samt en beslutning om utilstrækkelig opfølgning på en tidligere henstilling til Grækenland under Traktatens artikel 104.8.

Baggrund

Den globale finansielle og økonomiske krise har medført betydelig forværring af offentlige budgetsaldi og gældskvoter i EU. 11 EU-lande vurderes allerede i 2008 at have overskredet Traktatens referenceværdi på 3 pct. af BNP. På basis af Kommissionens efterårsprognose fra november 2009, forventes op mod 21 EU-lande i 2009 og 26 lande i 2010 at have underskud på de offentlige budgetter, der overskrider referenceværdien, jf. figur 1.

Kommissionens efterårsprognose peger således på en forringelse af den gennemsnitlige offentlige saldo i EU-landene fra et underskud på 2,8 pct. af BNP i 2008 til et underskud på 7 pct. i 2009 og 7,5 pct. i 2010. En del af forværringen af de offentlige finanser skyldes de betydelige finanspolitiske lempelser, som er gennemført med henblik på at styrke aktivitet og beskæftigelse i lyset af den økonomiske krise i overensstemmelse med den europæiske økonomiske genopretningsplan, der blev vedtaget i december 2008. Hertil kan lægges virkningen fra de automatiske stabilisatorer bl.a. i form af reducerede skatteindtægter og

voksende sociale overførsler. Herudover har de fleste EU-lande implementeret finansielle redningspakker, som kan belaste de offentlige finanser fremover. Det bemærkes endvidere, at nogle lande ikke i tilstrækkelig grad har benyttet de foregående års gunstige konjunktursituation til at konsolidere de offentlige finanser, hvilket indebærer, at udgangspunktet for de offentlige finanser er dårligere, end det kunne have været.

EU-landenes ekspansive økonomiske politik nødvendiggør gennemførelsen af exitstrategier med fokus på den finanspolitiske konsolidering og sikring af den langsigtede holdbarhed inden for rammerne af Stabilitets- og Vækstpagten. I den forbindelse spiller henstillingerne i proceduren for uforholdsmæssigt store underskud en vigtig rolle i forbindelse med fastsættelse af ambitiøse, men realistiske tidsfrister for korrektionen af de uforholdsmæssigt store underskud, der understøttes af en konsolideringsstrategi og anbefalinger vedr. finanspolitisk holdbarhed.

Proceduren for uforholdsmæssigt underskud blev i foråret 2009 iværksat for lande, som vurderes at have overskredet referenceværdien for budgetsaldoen på 3 pct. af BNP allerede i 2008. Der er således iværksat procedurer og vedtaget henstillinger for Frankrig, Spanien, Irland, Grækenland og UK i april 2009 og for Litauen, Letland, Malta, Polen, Rumænien og Ungarn i juli 2009.

Indhold

ECOFIN ventes den 2. december at behandle forslag fra Kommissionen vedr. proceduren for uforholdsmæssigt store underskud. Kommissionen har fremsat forslag om nye henstillinger til ni lande samt foretaget vurderinger af implementeringen af tidligere vedtagne henstillinger til fem lande.

Ventede henstillinger til Belgien, Italien, Portugal, Nederlandene, Slovakiet, Slovenien, Tjekkiet, Tyskland og Østrig

Kommissionen har udarbejdet rapporter for Belgien, Italien, Portugal, Nederlandene, Slovakiet, Slovenien, Tjekkiet, Tyskland og Østrig i henhold til Traktatens artikel 104.3, som specificerer, at Kommissionen skal levere en rapport, hvis et land ikke opfylder kravene vedr. offentlige budgetunderskud og/eller gældskvoter. Den økonomiske og finansielle komité (EFC) har efterfølgende drøftet Kommissionens rapporter i henhold til Traktatens artikel 104.4, der angiver, at EFC skal afgive udtalelser på baggrund af de udarbejdede rapporter.

Kommissionen og EFC vurderer, at der foreligger uforholdsmæssigt store underskud i de ni lande, idet underskuddene ikke opfylder dobbeltbetingelsen om at være tæt på og kun midlertidigt over 3 pct. af BNP, jf. bilag. På den baggrund har Kommissionen fremsat forslag vedr. hhv. Belgien, Italien, Portugal, Nederlandene, Slovakiet, Slovenien, Tjekkiet, Tyskland og Østrig, der lægger op til dels rådsbeslutninger vedr. eksistensen af uforholdsmæssigt store underskud (jf. Traktatens artikel 104.6) og dels rådshenstillinger til de enkelte lande med henblik på at bringe situationen med uforholdsmæssigt store underskud til ophør (jf. Traktatens artikel 104.7).

Henstillinger til de enkelte medlemslande indebærer 1) en frist på 6 måneder for iværksættelse af effektive tiltag til strukturelle budgetforbedringer, 2) en frist for korrektion af det uforholdsmæssigt store underskud, der skal være bragt under 3 pct. af BNP året efter, medmindre der foreligger særlige omstændigheder, som kan begrunde flerårige frister samt 3) en anbefalet årlig forbedring af den strukturelle saldo, som er konsistent med fristen, og som skal udgøre mindst 0,5 pct. af BNP. Henstillingerne indeholder endvidere mindre bindende anbefalinger om bl.a. særlige udfordringer for det pågældende land.

Kommissionen fastslår i udkastet til henstillinger til Belgien, Italien, Portugal, Nederlandene, Slovakiet, Slovenien, Tjekkiet, Tyskland og Østrig vedr. korrektion af budgetunderskuddene, at den økonomiske krise udgør særlige omstændigheder, som kan begrunde flerårige frister.

Principperne for henstillingerne vurderes at ligge på linje med de henstillinger, der er rettet til de medlemslande, som tidligere blev omfattet af proceduren. Lande med relativt store underskud får relativt lange tidsfrister for korrektion, men bliver samtidigt pålagt relativt ambitiøse krav vedr. de årlige strukturelle budgetforbedringer, jf. tabel 1.

ECOFIN's ventede anbefalinger i forbindelse med proceduren for uforholdsmæssigt store underskud				
	Nominal budgetsaldo 2009	Konsolidering start	Frist for korrek- tion	Årlig strukturel stramning (gns., % af BNP)
Belgien	-5,9	2010	2012	0,75
Italien	-5,3	2010	2012	0,5
Nederlandene	-4,7	2011	2013	0,75
Portugal	-8,0	2010	2013	1,25
Slovakiet	-6,3	2010	2013	1,0
Slovenien	-6,3	2010	2013	0,75
Tjekkiet	-6,6	2010	2013	1,0
Tyskland	-3,4	2011	2013	0,5
Østrig	-4,3	2011	2013	0,75

Kilde: Kommissionens anbefalinger vedr. korrektion af de uforholdsmæssigt store underskud og Kommissionens efterårsprognose af november 2009.

Kommissionen foreslår, at alle lande – undtagen Nederlandene, Tyskland og Østrig – skal påbegynde konsolideringen i 2010. Nederlandene, Tyskland og Østrig er blandt de lande, der ved implementeringen af den europæiske økonomiske genopretningsplan blev vurderet at have relativt stort råderum på de offentlige finanser, og som derfor har gennemført forholdsvis ekspansiv økonomisk politik. Disse lande skal først påbegynde konsolideringen i 2011.

Kommissionen anbefaler samtlige lande at specificere de tiltag, som er nødvendige for at korrigere underskuddene inden for de fastsatte frister, samt at fremskynde konsolideringen, hvis den økonomiske situation eller udviklingen i offentlige finanser viser sig at være mere gunstig end forventet. Lande med gældskvoter over Traktatens referenceværdi på 60 pct. af BNP tilskyndes endvidere til at accelerere reduktionen af den offentlige gæld. Samtlige lande anbefales at gennemføre reformer med henblik på at øge potentiel BNP-vækst, herunder ved at implementere reformer, der forbedrer kvaliteten af de offentlige finanser.

Kommissionen foreslår endvidere, at Rådets henstillinger omfatter følgende landespecifikke anbefalinger:

- Belgien anbefales at styrke effektiviteten af de mellemfristede finanspolitiske rammer ved at introducere flerårige budgetlofter, aftaler om budgetter mellem forskellige offentlige administrationsniveauer samt effektive mekanismer til at forbedre overholdelsen af budgetmål. Belgien opfordres endvidere til at forbedre fleksibiliteten på arbejdsmarkedet, øge incitamentet til at arbejde samt forbedre konkurrencevilkår i markederne for gas og elektricitet.
- Italien opfordres til at styrke de mellemfristede finanspolitiske rammer samt forbedre kontrollen med offentlige udgifter samt forbedre sammensætningen og effektiviteten af det offentlige forbrug. Italien anbefales endvidere at styrke konkurrencevilkårene i markederne for varer og tjenesteydelser og reducere de administrative byrder. Italien anbefales herudover at forbedre funktionen af arbejdsmarkedet på linje med en flexicurity tilgang samt mhp. at udligne regionale uligheder, samt gennemføre reformer af uddannelsessystemet.
- Nederlandene anbefales at implementere arbejdsmarkedsreformer, der er på linje med en flexicurity tilgang, og som har til formål at øge beskæftigelsen blandt kvinder, ældre og ressourcetsvage grupper mhp. at øge arbejdstiden generelt.
- Portugal opfordres til at forbedre den mellemfristede finanspolitiske planlægning samt den løbende kontrol med de offentlige udgifter. Portugal anbefales endvidere at styrke tilpasningen af økonomien i lyset af eksterne ubalancer samt fortsætte reformer af uddannelsessystemet samt implementere lovgivning om modernisering af arbejdsmarkedet mhp. at reducere segmentering heraf.
- Slovakiet anbefales at styrke håndhævelsen af de mellemfristede finanspolitiske rammer og kontrollen med de offentlige udgifter. Slovakiet opfordres endvidere til at implementere reformer mhp. at omallokere offentligt forbrug til uddannelse, forskning og udvikling, innovation samt til forbedring af erhvervslivets bidrag til forskning. Der anbefales herudover en reduktion af de administrative byrder samt reformer mhp. styrkelse af livslang læring.
- Slovenien opfordres til at gennemføre yderligere reformer af pensionssystemet mhp. at begrænse aldersrelaterede udgifter og forbedre den langsigtede holdbarhed af de offentlige finanser. Slovenien anbefales at styrke håndhævelsen af de flerårige finanspolitiske planer i lyset af de højere udgifter end ventet i perioden 2006-2008 samt konsolideringens afhængig-

hed af udgiftsreduktioner. Der anbefales endvidere øget effektivitet af det offentlige forbrug mhp. at skabe råderum for øget forbrug på forskning, innovation og humankapital samt forbedring af funktionen af arbejdsmarkedet.

- Tjekkiet opfordres til håndfast implementering af de mellemfristede finanspolitiske rammer samt forbedret løbende styring af offentlige udgifter. Tjekkiet anbefales at fortsætte med implementeringen af de nødvendige pensionsreformer, reformer af sundhedssystemet samt reformer, som øger arbejdsudbuddet og kvaliteten af arbejdskraften og forbedrer effektiviteten af forskning og udvikling.
- Tyskland opfordres til at styrke implementeringen af den nye finanspolitiske budgetregel på nationalt og delstatsniveau. Tyskland anbefales ligeledes at gennemføre reformer, der styrker konkurrencen i servicesektoren samt forbedrer integrationen af lavtuddannede og langtidsledige på arbejdsmarkedet via en flexicurity tilgang, hvor der er fokus på opkvalificering og forbedrede incitamentter til at arbejde.
- Østrig anbefales at styrke den finanspolitiske disciplin på alle niveauer i den offentlige sektor via øget transparens og ansvarlighed, især ved at afstemme finansieringsansvaret, det lovgivende og det administrative ansvar mellem de forskellige niveauer i administrationen. Østrig anbefales ligeledes at implementere en omfattende strategi, der øger fastholdelsen af de ældre på arbejdsmarkedet ved jobrelateret træning, tilpasning af arbejdsforhold og opstramning af betingelserne for tidlig tilbagetrækning, samt forbedre uddannelse af resourcesvage unge.

Vurdering af Frankrig, Grækenland, Irland, UK og Spaniens implementering af Rådets henstillinger fra april 2009

Kommissionen har seks måneder efter iværksættelsen af proceduren for uforholdsmæssigt store underskud foretaget vurderinger af, hvorvidt Frankrig, Grækenland, Irland, UK og Spanien har gennemført effektive tiltag til strukturelle budgetforbedringer i overensstemmelse med henstillingerne af april 2009.

Kommissionen finder, at det for Frankrig, Irland, UK og Spanien er berettiget at vedtage reviderede anbefalinger under Traktatens artikel 104.7. Betingelserne for, at Rådet kan vedtage reviderede henstillinger, fremgår af Rådets forordning om gennemførelse af proceduren for uforholdsmæssigt store underskud og indebærer, at 1) landet skal have iværksat effektive tiltag i overensstemmelse med de oprindeligt vedtagne anbefalinger og 2) der skal være opstået uventede, negative økonomiske forhold efter vedtagelsen af den oprindelige henstilling, som har betydelige ugunstige effekter på de offentlige finanser.

Kommissionen vurderer, at Frankrig, Irland, UK og Spanien har iværksat effektive tiltag til strukturelle budgetforbedringer i overensstemmelse med Rådets tidligere henstillinger. Kommissionen vurderer endvidere, at de mindre favorabile økonomiske udsigter for disse lande i Kommissionens efterårsprognose fra 2009 sammenlignet med januarprognosen, som lå til grund for Rådets henstillinger af april, har ugunstige effekter på de offentlige finanser. Kommissionen

foreslår på den baggrund, at Rådet vedtager reviderede henstillinger til Frankrig, Irland, Spanien og UK.

Kommissionens forslag til reviderede henstillinger omfatter en forlængelse af fristen for korrektionen af det uforholdsmæssigt store underskud på ét år for alle fire lande samt skærpede årlige konsolideringskrav, jf. tabel 2.

Tabel 2					
Reviderede henstillinger til Frankrig, Irland, Spanien og UK					
		Nominal budgetsaldo 2009	Konsolidering start	Frist for korrektion	Årlig strukturel stramning (gns., % af BNP)
Frankrig	<i>april 2009</i>		2010	2012	mindst 1,0
	<i>november 2009</i>	-8,3	2010	2013	1,25
Irland	<i>april 2009</i>		2010	2013	mindst 1,5
	<i>november 2009</i>	-12,5	2010	2014	2,0
Spanien	<i>april 2009</i>		2010	2012	mindst 1,25
	<i>november 2009</i>	-11,2	2010	2013	1,75
UK	<i>april 2009</i>		2010/11	2013/14	markant over 1,0
	<i>november 2009</i>	-12,1	2010/11	2014/15	1,75

Kilde: Kommissionens anbefalinger vedr. korrektion af de uforholdsmæssigt store underskud og Kommissionens efterårsprognose af november 2009.

Kommissionens forslag til anbefalinger i de reviderede henstillinger til Frankrig, Irland, Spanien og UK ligger på linje med anbefalingerne i de nye henstillinger, jf. tidligere. De reviderede henstillinger omfatter endvidere følgende anbefalinger:

- Frankrig anbefales at implementere reformer mhp. at forbedre kontrollen med de offentlige udgiftsrammer særligt ift. sundhedsudgifter og de lokale myndigheders forbrug. Der anbefales endvidere forbedring af de overordnede konkurrenceforhold, reformer af pensionssystemet, modernisering af arbejdsmarkedet mht. lønmodtagerbeskyttelse og videreudvikling af tiltag vedr. livslang læring.
- Irland anbefales at styrke den mellemfristede budgetplanlægning samt at gennemføre reformer af det sociale sikringsystem. Irland opfordres endvidere til at implementere reformer, der gør skattebasen bredere samt reducerer løbende offentlige udgifter. Irland anbefales herudover at gennemføre produktivitetsforbedrende tiltag og lønpolitikker mhp. at forbedre konkurrenceevnen og sikre holdbar mellemfristet vækst.

- Spanien anbefales at implementere pensionsreformer og reformer af sundhedssystemet mhp. at sikre langsigtet holdbarhed af de offentlige finanser. Herudover opfordres til fortsat implementering af de mellemfristede budgetrammer samt implementering af reformer mhp. at reducere den høje arbejdsløshed og bryde det segmenterede arbejdsmarked op, forbedre uddannelsessystemet samt konkurrenceforhold, særligt i forhold til serviceydelser.
- UK anbefales at sikre, at de reviderede finanspolitiske rammer er forenelige med en korrektionen af underskuddet, samt underbygger holdbar finanspolitisk konsolidering efter underskuddet er korrigeret. UK opfordres til at implementere reformer mhp. at forbedre kvaliteten af arbejdsstyrken, øge produktiviteten og opnå besparelser i offentlige udgifter som angivet i UK's "Operational Efficiency Program".

I Kommissionens vurdering af Grækenlands opfølgning på henstillingen fra april 2009 konkluderes modsat de øvrige lande, at Grækenland ikke har iværksat effektive tiltag i overensstemmelse med Rådets anbefalinger inden for den fastsatte frist på seks måneder. Selv om de økonomiske udsigter for Grækenland er forværret i forhold til januarprognosen, vurderer Kommissionen at dette kun i begrænset omfang forklarer den betydelige forværring af skønnen for den offentlige budgetsaldo på ca. 9 procentpoint.

Rådets henstilling til Grækenland om at styrke konsolideringen i 2009 med permanente tiltag på udgiftssiden er ikke blevet efterlevet. Grækenland forventes dermed ikke at opfylde målet for underskuddet på 3,7 pct. af BNP i 2009. Grækenlands henstilling anbefalede endvidere en korrektion af det offentlig underskud senest i 2010. Grækenlands udkast til budgettet for 2010 indebærer imidlertid et offentligt underskud på 9,4 pct. af BNP i 2010, mens Kommissionen skønner et underskud på 12,2 pct. af BNP. Rådet ventes derfor at vedtage en beslutning om, at Grækenland ikke har gennemført effektive tiltag i overensstemmelse med Rådets henstilling af den 27. april 2009.

Hjemmelsgrundlag

Iværksættelsen af proceduren for uforholdsmæssigt store underskud har hjemmel i Traktatens artikel 104.6. Vedtagelsen af henstillinger om at bringe situationen med et uforholdsmæssigt stort underskud til ophør inden for en given frist har hjemmel i artikel 104.7. Beslutningen om manglende implementering af effektive tiltag inden for den givne frist har hjemmel i artikel 104.8.

Nærhedsprincippet

Ikke relevant.

Europa-Parlamentets udtalelser

Ikke relevant.

Gældende dansk ret og forslagets konsekvenser herfor

Ikke relevant.

Statsfinansielle konsekvenser

Sagen har ikke i sig selv statsfinansielle konsekvenser, men efterlevelse af henstillingerne vil forbedre de offentlige finanser.

Samfundsøkonomiske konsekvenser

Sikring af sunde og holdbare offentlige finanser i EU-landene vil understøtte vækst og beskæftigelse i Danmark.

Høring

Sagen har ikke været i høring.

Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Proceduren for uforholdsmæssigt store underskud vedr. Belgien, Italien, Portugal, Nederlandene, Slovakiet, Slovenien, Tjekkiet, Tyskland og Østrig har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg. Proceduren for uforholdsmæssigt store underskud for Frankrig, Grækenland, Irland, Spanien og UK blev forelagt Europaudvalget til forhandlingsoplæg den 27. februar 2009 forud for ECOFIN den 10. marts 2009.

Holdning**Dansk holdning**

Regeringen støtter iværksættelsen af proceduren for uforholdsmæssigt store underskud under Traktatens artikel 104.6 for Belgien, Italien, Portugal, Nederlandene, Slovakiet, Slovenien, Tjekkiet, Tyskland og Østrig.

Regeringen støtter ligeledes vedtagelsen af henstillinger for Belgien, Italien, Portugal, Nederlandene, Slovakiet, Slovenien, Tjekkiet, Tyskland og Østrig under Traktatens artikel 104.7, der indeholder anbefalinger om en konsolideringsstrategi for korrektion af det uforholdsmæssigt store underskud inden for en given frist, samt reviderede henstillinger for Frankrig, Irland, Spanien og UK.

Regeringen støtter endvidere en beslutning under Traktatens artikel 104.8 om, at Grækenland ikke har gennemført effektive tiltag i overensstemmelse med Rådets henstilling af den 27. april 2009.

Iværksættelsen af proceduren for alle lande, der overskrider Traktatens referenceværdi på 3 pct. af BNP, er vigtig i forhold til at give støtte til lande, der står over for væsentlige udfordringer i forbindelse med at sikre sunde og holdbare offentlige finanser. Der lægges vægt på at konsolideringsstrategierne er tilstrækkeligt ambitiøse i forhold til at sikre hurtig og effektiv konsolidering, hvor lande med størst underskud får længere frister for korrektion, men forpligter sig til større årlige budgetforbedringer.

Andre landes holdninger

Der ventes bred enighed om iværksættelse af proceduren for uforholdsmæssigt store underskud samt vedtagelse af henstillinger efter de omtalte principper.

**Dagsordenspunkt 4b: Implementering af Stabilitets- og Vækstpagten –
Supplement til Belgiens opdaterede stabilitets-
program 2009-2012**

Resumé

Som led i udmøntningen af Stabilitets- og Vækstpagten ventes Rådet (ECOFIN) den 2. december 2009 at vedtage en udtalelse vedrørende supplementet til Belgiens opdaterede stabilitetsprogram. Udtalelserne ventes at anbefale Belgien, at implementere de planlagte konsolideringer i budgettet for 2010, samt at styrke konsolideringsbestrebelsene fra og med 2011 med henblik på tilbagevenden til holdbare offentlige finanser.

Baggrund

Eurolandene og EU-landene uden for euroen skal årligt udarbejde henholdsvis stabilitetsprogrammer og konvergensprogrammer. Det enkelte land fremlægger i sit program mål og økonomisk-politiske tiltag i relation til udviklingen i de offentlige finanser på kort- og mellemlangt sigt samt mål og tiltag i relation til finanspolitikens langsigtede holdbarhed. EU-landene uden for euroen redegør endvidere for deres penge- og valutakurspolitik.

ECOFIN vedtager og offentliggør en udtalelse om det enkelte lands program på baggrund af vurderinger fra Kommissionen og drøftelse i Den Økonomiske og Finansielle Komité (EFC).

Stabilitets- og vækstpagten har en grundlæggende målsætning om budgetter 'tæt på balance eller i overskud', men målsætningen differentieres i lyset af det enkelte lands udfordringer. Målsætningen for det enkelte lands strukturelle saldo¹ bør således være mere ambitiøs desto højere gæld, desto lavere potentiel vækst og desto større finanspolitiske holdbarhedsudfordringer.

Det enkelte lands målsætning bør opfylde tre generelle formål, 1) sikring af en tilstrækkelig sikkerhedsmargin i forhold til 3-procentsgrænsen for det faktiske underskud, 2) sikring af hurtige fremskridt mod finanspolitisk holdbarhed, og 3) sikring af et budgetmæssigt råderum.

Når det gælder eurolande og ERMII-lande bør den mellemfristede målsætning være et underskud på højst 1 pct. af BNP for lande med lav gæld / høj potentiel vækst og sigte på 'balance eller overskud' for lande med høj gæld / lav potentiel vækst. De lande, der endnu ikke opfylder deres mellemfristede mål, bør sikre årlige strukturelle budgetforbedringer på som udgangspunkt 0,5 pct. af BNP, idet indsatsen bør være større i gode tider, men kan være mere begrænset i dårlige tider..

Belgien forelagde sin årlige opdatering af stabilitetsprogrammet april 2009 til behandling på rådsmødet den 7. juli 2009. ECOFIN vurderede, at programmet manglede betydningsfuld information, som besværliggjorde vurderingen af troværdigheden af målsætningerne for finanspolitikken og den offentlige gæld, og opfordrede derfor de belgiske myndigheder til at levere et supplement til det

¹ Saldoen renses for konjunkturreffekter og engangstiltag

opdaterede program indeholdende de manglende informationer. Der foreligger nu et supplement til Belgiens opdaterede stabilitetsprogram fra 2009, som ECOFIN ventes at udtale sig om på rådsmødet den 2. december 2009.

Indhold

ECOFIN vurderede i juli 2009, at Belgiens opdaterede stabilitetsprogram fra april var ufuldstændigt og behæftet med væsentlige risici for det makroøkonomiske scenarium. Supplementet til det opdaterede stabilitetsprogram (herefter nævnt som "supplementet") nedjusterer skønnene for bl.a. BNP væksten, den offentlige saldo og den offentlige gæld.

De belgiske myndigheder forventer, at BNP falder med 3,1 pct. i 2009 og efterfølgende vokser med hhv. 0,4, pct. i 2010 og 1,9 pct. i 2011, jf. tabel 1. Dette er en nedjustering i forhold til april 2009-opdateringen særligt fsva. 2009.

Tabel 1						
Sammenligning af nøgletal						
		2008	2009	2010	2011	2012
BNP (pct. ændring)	Sep. 09	1,1	-3,1	0,4	1,9	2,4
	Apr. 09	1,1	-1,9	0,6	2,3	2,3
Inflation (pct.)	Sep. 09	4,5	0,0	1,5	1,6	1,6
	Apr. 09	4,5	0,7	1,8	1,8	1,7
Output gab (pct. af potentiel BNP)	Sep. 09	2,0	-2,3	-2,9	-2,3	-1,5
	Apr. 09	1,5	-1,9	-2,7	-1,9	-1,2
Offentlig saldo (pct. af BNP)	Sep. 09	-1,2	-5,9	-6,0	-5,5	-4,4
	Apr. 09	-1,2	-3,4	-4,0	-3,4	-2,6
Strukturel offentlig saldo (pct. af BNP)	Sep. 09	-2,3	-4,7	-4,4	-4,2	-3,6
	Apr. 09	-2,0	-2,4	-2,6	-2,4	-1,9
Offentlig gæld (pct. af BNP)	Sep. 09	89,7	97,5	101,9	103,9	104,3
	Apr. 09	89,6	93,0	95,0	94,9	93,9

På grund af et begrænset finanspolitisk råderum har Belgien kun gennemført begrænsede finanspolitiske tiltag som reaktion på den økonomiske krise. Disse tiltag og den vurderede effekt af de automatiske stabilisatorer var medregnet i april programmet. Supplementet har taget højde for et større bidrag til forværringen af de offentlige finanser fra de automatiske stabilisatorer, hvilket har ført til en opjustering af det offentlige underskud til 5,9 pct. i 2009. Underskuddet ventes at stige til 6,0 pct. i 2010 for derefter gradvist at aftage i de kommende år og opnå balance i 2015.

Den offentlige gæld, som har været nedadgående til og med 2007, steg i 2008 til 89,7 pct. af BNP og forventes at stige de kommende år til 104,3 pct. i 2012.

Kommissionen vurderer, at, på trods af nedjusteringen i supplementet, så er der en betydelig risiko for en dårligere budgetudvikling end forventet i programmet. Det skyldes bl.a. at den makroøkonomiske stabilisering sandsynligvis vil forløbe langsommere end antaget i supplementet, og at der ikke i tilstrækkeligt omfang specificeres de konsolideringstiltag, som er nødvendige for at opnå budgetmålene. Desuden har de belgiske myndigheder udstedt betragtelige garantier til den finansielle sektor, hvilket vil kunne lægge forøget pres på budgetunderskuddene og den offentlige gæld.

I supplementet angives, at Belgiens mellemfristede budgetmålsætning er at sikre en gradvis tilbagevenden til balance i 2015. Supplementet nævner dog ikke de mellemfristede mål eksplicit, og specificeres, ifølge Kommissionen, ikke det makroøkonomiske scenarium tilstrækkeligt.

ECOFIN ventes desuden den 2. december 2009 at henstille til, i henhold til proceduren om uforholdsmæssigt store underskud, at Belgien nedbringer sit offentlige underskud til under 3 pct. af BNP i 2012.

Rådsudtalelser

Rådet ventes at vedtage udtalelser der bl.a. anbefaler, at Belgien implementerer den konsolidering, som er planlagt i udkastet til budgettet for 2010, og at den planlagte konsolidering fra og med 2011 styrkes betydeligt så det sikres, at underskuddet bringes under 3 pct. i 2012.

Hjemmelsgrundlag

Proceduren vedrørende medlemslandenes stabilitetsprogrammer har hjemmel i Traktatens artikel 99.

Nærhedsprincippet

Ikke relevant.

Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet har ikke udtalt sig.

Gældende dansk ret og forslagets konsekvenser herfor

Proceduren vedrørende medlemslandenes stabilitetsprogrammer har ingen konsekvenser for gældende dansk ret.

Statsfinansielle konsekvenser

Proceduren vedrørende medlemslandenes stabilitetsprogrammer har ikke statsfinansielle konsekvenser for Danmark.

Samfundsøkonomiske konsekvenser

Proceduren vedrørende medlemslandenes stabilitetsprogrammer har ikke i sig selv samfundsøkonomiske konsekvenser for Danmark.

Høring

Ikke relevant.

Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Folketingets Europaudvalg har ikke tidligere modtaget notater om supplementet til det opdaterede stabilitetsprogram fra september 2009 for Belgien. Sagen om Belgiens opdaterede stabilitetsprogram fra april 2009 blev forelagt Folketingets Europaudvalg forud for ECOFIN den 7. juli 2009.

Holdning**Dansk holdning**

Regeringen kan generelt støtte Rådets udtalelser i den form, der kan opnås enighed om, idet der lægges vægt på, at udtalelserne understøtter, at landene iværksætter konsolideringsplaner for at vende tilbage til holdbare offentlige finanser i lyset af effekterne af konjunkturedgangen.

Andre landes holdninger

EU-landene ventes generelt at støtte udkast til rådsudtalelser om supplementet til det opdaterede belgiske stabilitetsprogram.

Dagsordenspunkt 5b: Forberedelse af Det Europæiske Råd den 10.-11. december 2009 – ECOFIN's bidrag til drøftelsen af Lissabonstrategien efter 2010

Resumé

DER vil i foråret 2010 tage stilling til en afløser for Lissabon-strategien for vækst og beskæftigelse, når denne formelt udløber i 2010. Der er fortsat behov for en samlet, overordnet strategi i EU for at skabe fremdrift i økonomiske reformer i de enkelte lande efter 2010, og ECOFIN ventes på det kommende møde at give sit første input til udformningen heraf i form af rådskonklusioner. Hovedbudskabet fra ECOFIN ventes at være et fortsat overordnet fokus på vækst og beskæftigelse, men med en række justeringer af prioriteringer og styring, der kan fremme ambitiøse og realistiske reformer.

Baggrund

Lissabon-strategien udløber formelt med udgangen af 2010, og det forventes, at DER i foråret 2010 vil fastsætte rammerne for Lissabon-strategiens afløser efter 2010.

Kommissionens formand præsenterede over sommeren en række idéer hertil i form af en "Europa 2020"-strategi. Kommissionen ventes den 26. november at offentliggøre et konsultationsdokument, som kan danne basis for en drøftelse heraf med en bredere kreds af interessenter (NGO'er, erhvervsorganisationer m.v.).

ECOFIN ventes på det kommende møde at vedtage rådskonklusioner som sit første bidrag til udformningen af Lissabon-strategiens afløser efter 2010. Der ventes at være yderligere lejligheder for ECOFIN til at bidrage hertil frem til DER i foråret 2010. Andre rådsformationer ventes at vedtage separate bidrag hertil.

Indhold

Lissabon-strategien blev lanceret i 2000 som et redskab til at fremme strukturreformer med henblik på at styrke vækst og beskæftigelse i EU. Fokus var i begyndelsen på at opfylde en række konkrete mål inden 2010 inden for en række områder gennem den såkaldt åbne koordineringsmetode.

Lissabon-strategien blev relanceret i 2005, hvorefter fokus klarere koncentreredes om vækst og beskæftigelse. Indenfor disse rammer identificerede Lissabon-strategien bl.a. prioritetsområderne viden og innovation, et dynamisk erhvervs-klima, investeringer i mennesker og modernisering af arbejdsmarkeder, samt integrerede energi- og klimapolitikker. Afrapportering og overvågning af tiltag indenfor de forskellige områder blev samlet i ét sæt årlige nationale reformprogrammer formuleret af landene selv, som herefter danner udgangspunkt for en fælles drøftelse af de enkelte landes udfordringer.

Det vurderes, at Lissabon-strategien har bidraget til at skabe fremskridt med konkrete strukturreformer i de enkelte EU-lande, men at der fortsat er potentielle for forbedringer. Der er fortsat brug for en samlet, overordnet ramme for at sikre fremdrift i økonomiske reformer, når den eksisterende Lissabon-strategi udløber i 2010.

På den baggrund ventes ECOFIN på det kommende møde at vedtage konklusioner med nedenstående indhold.

Indholdet af Lissabon-strategien efter 2010

Den aktuelle krise har øget behovet for langsigtede strukturelle reformer, der kan øge vækst og beskæftigelse på længere sigt, herunder for at afhjælpe krisens forventede negative konsekvenser for potentielt output og holdbarheden af de offentlige finanser.

ECOFIN ventes bl.a. i det lys at understrege behovet for, at strategien efter 2010 fortsat fokuserer på vækst og beskæftigelse, således at den sociale dimension og hensynet til grøn og klimavenlig vækst integreres i dette overordnede fokus.

ECOFIN ventes at lægge vægt på reformer, der forbedrer arbejdsmarkedets og produkt- og tjenesteydelsesmarkedernes funktion og fleksibilitet, understøtter et velfungerende indre marked, øger arbejdsproduktiviteten gennem uddannelse, træning, forskning, udvikling og innovation, forbedrer holdbarheden og kvaliteten af de offentlige finanser og understøtter transitionen til en grøn og klimavenlig økonomi.

De styringsmæssige rammer for Lissabon-strategien efter 2010

ECOFIN ventes generelt at støtte, at de overordnede rammer for Lissabon-strategien fortsætter som hidtil efter 2010, herunder organiseringen af afrapporteringen i årlige opdateringer af samlede nationale reformprogrammer.

ECOFIN ventes imidlertid også at understrege vigtigheden af at forbedre effektiviteten af strategien efter 2010, ikke mindst for at øge tilskyndelsen til at gennemføre konkrete reformer, som er både ambitiøse og realistiske. Dette kan navnlig indebære en objektiv og transparent differentiering af de overordnede EU-målsætninger i forhold til de enkelte lande afhængigt af disses udgangspunkt.

Det gælder også i forhold til at videreudvikle mere systematiske metoder for måling af reformfremskridt, øge fokus på mere tematiske eller horisontale temaer og på kobling og interaktion mellem de enkelte landes reformer indbyrdes og i forhold til fællesskabets politikker.

ECOFIN ventes på den baggrund også at foreslå en strømlining af de mange konkrete målsætninger, der er indeholdt i den eksisterende Lissabon-strategi, herunder ved at fokusere på færre endelige mål, en tydeligere opdeling i endelige og mellemliggende mål, og at begrænse muligheden for at inddrage flere mål over tid, hvis ikke disse klart kan kobles til og retfærdiggøres ud fra de overordnede målsætninger for strategien.

Hjemmelsgrundlag

Ikke relevant.

Nærhedsprincippet

Ikke relevant.

Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet har ikke udtalt sig om sagen.

Gældende dansk ret og forslaget konsekvenser herfor

Sagen har ikke direkte konsekvenser for gældende dansk ret.

Statsfinansielle konsekvenser

Sagen har ikke direkte statsfinansielle konsekvenser.

Samfundsøkonomiske konsekvenser

Sagen har ikke direkte samfundsøkonomiske konsekvenser.

En forlængelse af Lissabon-strategien ud over 2010 vil have positive samfundsøkonomiske konsekvenser for Danmark og EU som helhed, i det omfang dette bidrager til, at EU-landene gennemfører strukturreformer med udgangspunkt i strategien.

Høring

Sagen har ikke været i ekstern høring.

Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

De ventede rådskonklusioner har ikke tidligere være forelagt Folketingets Europa-udvalg, men Lissabon-strategiens afløser efter 2010 drøftes løbende i forskellige rådsformationer og er senest forelagt Folketingets Europa-udvalg den 13. november 2009 forud for GAERC.

Holdning**Foreløbig dansk holdning**

Regeringen kan støtte de forventede budskaber fra ECOFIN vedr. udformningen af Lissabon-strategiens afløser efter 2010 som beskrevet.

Desuden henvises til at regeringen har fastlagt dansk holdning i andre rådsformationer vedrørende Lissabon-strategiens afløser efter 2010.

Andre landes holdning

Der ventes generel opbakning til de forventede budskaber på ECOFIN som beskrevet.